

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 64. Quid præterea sit addendum circa reservationem Papalem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

verò non est horologium vel non est auditum medium noctis, metiendum est, vel ex cursu siderum, vel ex iudicio prudentum, *Garc. Barb. Castrop. Ex galki autem cantu vix aliquid certi colligi potest, cum mutet tempora, nisi per experientiam aliud sciretur; poterit tamen firmare præsumptionem, maximè pro Ordinario, si adversarius oppositum non probet, Gonz. Garc. Castrop. Leur. q. 561.*

§. IV. In dubio invincibili, an beneficium vacaverit in Papæ vel Ordinarii mense, uti si beneficiarius inveniatur ultimâ nocte Decembris mortuus, standum est pro Ordinario, quia de jure communi spectat ad hunc provisio, *Cap. Ex frequentibus, de Instit. & reservatio non præsumitur, utpote odiosa, Garc. Corr. Gob. Nicol. Leur. p. 3. q. 15. Quod si uterque providerit, & nesciatur, quis prior, nec alteruter provisorum sit in possessione, adhuc præferatur provisorum ab Ordinario, quia pro hoc præsumitur, Gonz. Castrop. Leur. p. 2. q. 562. n. 3.; dicuntque idem Garc. Barb. Castrop. Nicol. Leur. contra Gonz. licet quis prius esset provisorum à Papa, jamque haberet possessionem, quia Papa voluisset providere vâ reservationis, quæ hic in dubio non habuisset locum; aliud autem est, quando agitur de jure concursus seu præventionis, uti dicitur n. 578.*

Q. 64. Quid præterea sit addendum circa reservationem Papalem. R. Seqq. 489

§. I. Reservatio est interdictum Papæ, factum inferiori circa usum potestatis disponendi de beneficio. Quomodo autem differat ab affectione beneficii per appositionem manuum Papæ, dicitur à n. 521. Porro hic notandum obiter, antehac ad Episcopos spectasse omnium beneficiorum collationem, & circa tempora *Ioannis XXII.* sub annum 1316. incepisse reservationes hac occasione, quod ad preces Papæ & eius

eius Officialium Episcopi darent beneficia, sicque paulatim plura sibi reservavit Papa. Vide *Luca* in Relat. Curia d. 9. n. II. & de benef. d. 1. & seqq.

490 §. II. Reservatio est vel generalis, quæ ad plura beneficia se extendit, vel specialis, quæ est tantum de uno certo beneficio. Item alia dicitur clausa in corpore juris, nempe in aliquo ex libris 6. Decretalium vel Clementinarum; alia extra corpus juris, quæ continetur in Extravagantibus aut Regulis Cancellariæ. Vide *Leur. p. 2. q. 524. & seqq.* Dividitur etiam reservatio in Localem, quæ oritur ex vacatione per obitum in loco, v. g. Romæ; Realem, quæ oritur ex re ipsa, id est, ex ipsa beneficii qualitate, uti in Germania sunt prima post Pontificalem in cathedralibus, & prima dignitas in collegiatis. Resultantem ex tempore, quia nempe vacatio incidit in mensem vi alternativæ reservatum Pontifici; Personalem, quæ oritur ex persona, cujus obitu vacat, uti quia erat familiaris Papæ.

491 §. III. Videtur unica esse reservatio clausa in corpore juris, *Cap. Licet, 2. Cap., Statutum, 3., Cap. Presenti 34. de præb. in 6.,* quæ reservantur beneficia vacantia in curia Romana: Curia autem Romana dicitur ubi Papa cum Collegio Cardinalium habet senatum, uti notat *Lott. l. 2. q. 27.,* qui cum *Gl. Simon. Mandos.* pro eodem habet beneficium vacare in curia Romana & apud Sedem Apostolicam, quia *Cap. Licet,* cum Pontifex prius dixisset nemini licere beneficia apud Sedem vacantia conferre, mox subdit, nisi ei super conferendis eisdem in Curia Romana vacantibus specialis auctoritas ab ipso Pontifice sit attributa; sed ista distinguunt *Gomes, Covar. Gonz. Castrop. t. 13. d. 2. p. 16. n. 2.,* qui eam vacationem solam vocant apud Sedem, quæ contingit per obitum in Curia, reliquas autem omnes vaca-
tiones,

tiones, quarum provisio est apud Papam, dicunt non esse propriè apud Sedem, sed tantùm in Curia; idem notat ex aliis *Engel* l. 3. T. 5. n. 9.; hinc inferunt *Rebuff. Barb.* de off. Ep. all. 57. n. 24. *Gonz.* ad reg. 8. Cancel. Gl. 13. n. 60. eum, qui habet indultum conferendi vacantia extra Curiam, posse conferre reservata per Extrav. & Bullas, adeoque excludi tantùm vacantia per obitum in Curia. Vide etiam *Leur.* p. 1. q. 174. Nos hìc sumemus pro eodem: itaque beneficium tum vacat in Curia, si quis moriatur in loco, ubi est Papa vel ejus Curia, aut saltem in loco Curiaè vicino intra duas dietas locales, quarum dietarum quælibet continet 20. leucas seu milliaria Italica, uti ostendit *Castrop.* supra, milliare autem unumquodque habet mille passus. Vide *Leur.* p. 2. q. 529. & seq., ubi q. 534. recenset exceptiones ab illa reservatione.

§. IV. Sub eandem reservationem cadunt beneficia illorum, qui sunt Officiales sive Curiales Papæ, quocunque loco moriantur, quia ratione officii censentur semper affixi Romæ. Vide *Leur.* q. 536. 537. Quòd ad familiares attinet, docet *Castrop.* p. 19. n. 11., ut hæc reservatio locum habeat, non esse necesse familiaritatem durare aliquo determinato tempore, quocunque enim tempore etiam brevi duret, si eo durante receptum vel habitum sit beneficium, sufficit, ut reservatum maneat, *Garc.* p. 5. c. 1. n. 277. *Barb.* n. 113. Addunt rectè, quantum est ex vi regularum Cancellariæ, beneficia non liberari ab hac reservatione, esto per obitum Papæ vel Cardinalis, aut aliâ viâ ab eorum familiaritate discesseris, quia ita cavetur in dictis regulis, ubi dicitur, *etiamsi ab ipsa familiaritate recesserint*: & comprehenduntur etiam Officiales seu Curiales titulares sive honoris, uti habet Reg. 7. Vide *Barb.* totâ ferè all. 57. & *Leur.*

498

Leur. q. 543. & seqq. Quænam autem officia & beneficia officialium non subiaceant his reservationibus, explicat q. 556. & seqq.

493 §. V. Papa debet beneficia vacantia in Curia conferre intra mensem à die vacationis, alioquin redeunt ad Ordinarios collatores, atque si reservata non fuissent, *Cap. Statutum*, 3. de præb. in 6. *Zerol. Garc. Chok. Barb. Nicol. T. I. d. II. §. 4.*

494 §. VI. Etiam reservantur beneficia in pœnam delicti, 1. Ob hæresin. 2. Ob simoniam. 3. Si in collatione parochiæ neglecta sit forma Trid. 4. Si neglecta sit publicatio resignationis. 5. Si quis molester litigantes in Curia Romana eorumque Judices, Advocatos &c. 6. Si ex potestate conferendi à Papa concessa beneficium conferatur inhabili. 7. Si quis se pro alio supponat examini; offerat pensionem pro obtinendo beneficio; beneficium impetret alteri pro compensatione; beneficium sibi impetret cum intentione resignandi; vide tamen quæ à n. 859. dicemus. 8. Si beneficia perdantur ob non delationem habitus clericalis. 9. Si provisus per Cardinalem non obtinuerit novam provisionem à S. Sede, citra montes intra 4. menses, ultra montes intra 8. menses. Prærequiritur tamen in his omnibus declaratio delicti. Vide *Castrop.* p. 24.

495 §. VII. Indultum ad conferenda beneficia reservata, non extenditur ad reservata duplici reservatione, nisi hoc exprimatur, *Alex. VII.* apud *Luca* de benef. d. 3. n. 8. *Gonz.* ad Reg. 8. Gl. 13. à n. 81. & Gl. 25. n. 23 *Nicol.* t. 3. d. 1. §. 13. Probabiliter tamen dicitur id tantum intelligi de indultis, quæ illis dantur, qui ante reservationes non fuerunt ordinarii Collatores, Electores vel Patroni, in illis enim habent indulta vim specialis tantum privilegii, ideoque ad duplices reservationes non facile extenduntur, sed

consen-

sententur stricti juris; oppositum est circa illos, qui ante reservationes erant ordinarii Collatores, Electores vel Patroni, hi enim per indultum restituuntur suæ priori potestati, cui non obstabat ullum impedimentum, *Gonz. Gl. 24. à n. 24. & 68. Garc. p. 5. c. 5. n. 7. Nicol. t. 1. d. 8. Vide Steph. Grat. c. 278. & 972.*

§. VIII. Beneficia juris patronatus Laici vel mixti 496
non cadunt sub reservatione, *Less. Leur. q. 117. & 118. Excipit Pias. p. 2. c. 5. a. l. n. 10. si vacent in Curia, & Papa exprimat se juri patronatus derogare. Vide Gonz. Gl. 18.*

§. IX. Beneficium, quod nemo possidet jure, si 497
moriatur ille, qui solo facto possidet, cadit sub reservationem, dummodo hic possessor non fuerit violentus vel intrusus, *Gonz. Gl. 15. à n. 45. Leur. p. 3. q. 9.*

§. X. Si beneficiatus moriatur, v. g. 10. Janua- 498
rii, qui est mensis Papæ, & Papa moriatur 20. ejusdem mensis necdum factâ beneficii provisione, Episcopus autem post tres menses Sede adhuc vacante conferat Titio, collatio est nulla, quia beneficium semel reservatum, etiamsi superveniat Sedes vacans, manet tale, usque ad dispositionem novi Pontificis, *Gonz. Luca. d. 24. Excipiunt aliqui beneficia curata, ne administratore tam diu careant, de quo iterum plura habet Luca d. 25. Vide dicenda n. 602.*

§. XI. Reservationi Pontificiæ satisficit, si Papa 499
semel de beneficio reservato disposuerit, ideoque postea redit ad dispositionem ordinariam, uti omnes fatentur.

§. XII. Si beneficium fuerit in dispositione & ju- 500
re Ordinarii, quando dabatur in commendam, cessante commendâ manet juris ordinarii, etiamsi vacaverit in Curia, vel aliquâ aliâ affectione videretur reservatum Papæ, *Pias. n. 8. aliique.*

§. XIII.

501 §. XIII. In Germania nulla beneficia reservantur, nisi quæ continentur in concordatis, de quibus jam dicam.

502 Q. 65. Quid notandum sit circa Concordata, præsertim Germania, & reservationes in iis contentas. R. Seqq.

§. I. *Clemens VII.* Papa pro conferendis beneficiis fecit specialia concordata cum regno Polonia, quæ videri possunt apud *Nicol.* pag. 264. Similia inivit cum regno Gallia *Leo X.*, quæ refert idem *Nicol.* pag. 273. Specialia etiam inivit *Eugenius IV.* cum Ecclesia Leodiensi, quæ refert *Nicol.* pag. 187. Denique etiam specialia inivit *Nicolaus V.* pro Germania, quorum hic est tenor Ex tom. 1. bullarii apud *Cheub.* pag. 281.

CONCORDATA GERMANIÆ.

503 **A**D Sacram Petri Sedem divinâ dispositione sublimati, singulis, quæ pro universalis Ecclesiæ unioni ac pace & tranquillitate profutura cõspicimus, Apostolicæ providentiæ sollicitudine libenter intendimus, & ad felicem eorum prosecutionem & consummationem opem & operam impendimus efficaces.

I. Nuper siquidem Carissimus in Christo filius noster Fredericus Romanorum Rex Illustris, & nonnulli alii dilecti filii Ecclesiastici & sæculares Principes inclytæ nationis Germanicæ ex una, ac dilectus filius noster Joannes S. Angeli Diaconus Cardinalis in partibus illis Apostolicæ Sedis de Latere Legatus, per nos ad dictas partes missus, sufficienti desuper à nobis & Sede Apostolica auctoritate suffultus, ex aliis partibus, Romanæ Ecclesiæ & dictæ nationis nominibus, pro ipsis Ecclesiæ unioni, pace & tranquillitate

tate